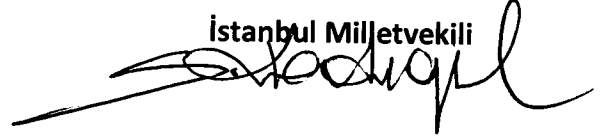

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. (15/12/2021)

Av. Saliha Sera Kadıgil Sütü

İstanbul Milletvekili

Ayvalık İlçesi'ne bağlı Karaayıt Köyü yakınlarındaki Bilfer Madencilik ve Turizm A.Ş tarafından işletilen ve sürekli kapasite arttıran "Bilfer Demir Cevheri Zenginleştirme Tesisi"ne ait atık depolama alanında bulunan atık dağı 12 Aralık 2021 tarihinde çökmüş ve ağır metal atıklar tarımsal sulamanın yapıldığı Madra Barajına karışmıştır.

31 Ocak 2021 tarihinde aynı yerde aynı şirketin faaliyetinde benzer bir olay yaşanmış, madenin atık depolama alanında meydana gelen göçmede tonlarca atık yine dereye ve Madra Barajına karışmıştı. 31 Ocak 2021 tarihinde yaşanan olay sonrasında ilgili şirket tarafından atık depolama alanının çevresine beton bloklar konarak önlem alındığı açıklanmış ancak alınan önlemin yeterli olmadığı yaşanan son olayla ortaya çıkmıştır.

Şirketin faaliyet yürüttüğü bölgedeki köylerin içme suyuna dair yapılan basına yansıyan bir raporda; Karaayıt suyundaki arsenik oranı %17,4 ikeni, çevresindeki köylerden Beşiktepe'de %59,15, Yeniköy'de %29, Bulutçeşme'de %14,4 olarak tespit edilmiştir. Türközü Mahallesi'ndeki bir su kuyusu ise çok yüksek oranda arsenik içerdiği için kapatılmıştır. Ayrıca, arsenik seviyesinin yükselmesi nedeniyle, köylülerin itirazı üzerine Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi (BASKİ) tarafından arsenik arıtma sistemi kurulmak zorunda kalmıştır.

Bu bağlamda;

1 - Bilfer Madencilik ve Turizm A.Ş'nin bölgedeki madencilik faaliyetinin içme suyundaki arsenik oranlarının artmasına doğrudan etkisi konusunda Bakanlığınız tarafından herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?

2 - Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi (BASKİ) müdürünün, arseniğin genellikle maden sahalarının ve termal kaplıcalarının yaygın olduğu bölgelerde görüldüğünü söylemesi, Ayvalık Tabiat Platformu tarafından Bilfer Madencilik İşletmesi'nin içme suyu kaynaklarını kirlettiğine dair bir itiraf olarak değerlendirilmiştir. Bakanlığınız tarafından yerel yönetime bağlı önemli bir kurumun müdürü ve yurttaşların ifadeleri dikkate alınarak bu konuda herhangi bir yasal süreç başlatılmış mıdır?

55467

3 – Şirketin Bilfer Demir Cevheri Zenginleştirme Tesisi'ne ilişkin 2008 yılında verilen ÇED olumlu raporu 31 Temmuz 2009 tarihinde Balıkesir İdare Mahkemesince iptal edilmiş ancak şirket tarafından ikinci bir ÇED dosyası hazırlanmıştır. Yaşanan bu iki olay neticesinde, Mart 2010 tarihinde Balıkesir Mahalli Çevre Kurulu tarafından Bilfer Madencilik Demir İşleme Tesisleri pasa döküm alanının uygun olduğu yönündeki olumlu kararın gerekçelerinin tekrardan gözden geçirilmesi ve mera alanlarının iadesi düşünülmekte midir?

4 - Şirketin sicili düşünüldüğünde ilgili şirketin faaliyetlerinin durdurulması, maden sahasının kapatılması, ağır metalli atıkların verdiği zarar neticesinde bölgenin ve maden sahasının rehabilitasyonuna ilişkin bir çalışma planlanmakta mıdır?

5 - Şirketin faaliyet süresi içerisinde doğaya ve toplum sağlığına verdiği zararın boyutları düşünüldüğünde kamu yararı taşımadığı görülmektedir. Şirketin bölgedeki madencilik faaliyetinin kamu yararı taşıyıp taşımadığına yönelik Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?